

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Dierenartsen over Fairfok:

'Zeker nog niet stoppen met Fairfok'

In 2014 startte onder regie van de Raad van Beheer het Fairfok-programma, gericht op een gezonde en sociale Nederlandse hondenpopulatie. In dit programma werken verschillende partijen samen. De Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD) neemt deel namens de dierenartsen. Samen met Maico Boumans, bestuurslid Groep Geneeskunde Gezelschapsdieren (GGG) en beleidsmedewerker Conny van Meurs kijken we terug op vier jaar Fairfok.

*KNMVD-bestuurder
Maico Boumans:
'Belangrijkste
verdienste van
Fairfok is het
bewustworden van
alle groepen'.*

Wat is de belangrijkste verdienste van het Fairfok-programma tot nu toe?

Maico: 'De belangrijkste verdienste tot nu toe is het bewustworden van alle betrokken groepen. Die bewustwording loopt eigenlijk nog veel te traag, als je kijkt naar de ambities van het Fairfok-programma. Van die ambities zijn er nog maar weinig écht gerealiseerd, wij merken er nog weinig van. Op bestuurlijk niveau is de wil bij de stakeholders wel degelijk zichtbaar, net als bij een groot aantal leden van de stakeholders. Maar bij heel veel ook nog niet of onvoldoende. Dat geldt zeker ook voor de consument, terwijl deze toch in belangrijke mate de vraag bepaalt.'

Wat is de rol van de KNMvD in Fairfok en wat zie je als jullie belangrijkste bijdrage aan het programma? Kun je daar concrete voorbeelden van geven?

Conny: 'De KNMvD vervult een rol als informatieverschaffer en voortrekker binnen de beroepsgroep dierenartsen. Dit werkt twee kanten op: wij krijgen informatie van onze leden en specialisten die we doorgeven binnen Fairfok. En andersom zetten wij de informatie uit de Fairfok weer door naar de leden.'

Maico: 'We hebben een richtlijn 'Veterinair handelen inzake welzijnsrisico's bij honden en katten met erfelijke aandoeningen en schadelijke raskenmerken' opgesteld, gepubliceerd en verspreid onder dierenartsen die honden en katten behandelen. Het doel is enerzijds om dierenartsen te ondersteunen bij de objectivering van de welzijnsrisico's die het gevolg zijn van erfelijke aandoeningen en schadelijke raskenmerken, en dit

te communiceren naar de eigenaar van een dier. Anderzijds is het doel om aan te geven welke veterinaire handelingen een bijdrage kunnen leveren aan het voorkómen van deze welzijnsrisico's en de levenskwaliteit te waarborgen.'

Nog andere activiteiten?

Conny: 'Het PrePup-consult dat door het LICG (Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren, red.) als kant en klaar pakket is ontwikkeld, gaan we de komende tijd actief promoten onder dierenartsen. Daarnaast blijven wij ook richting politiek en bestuurlijk Den Haag continu hameren op een betere wet- en regelgeving, bijvoorbeeld rondom een sluitende identificatie & registratie. In belangrijke dossiers zoals illegale hondenhandel, bijtincidenten en verantwoord huisdierenbezit blijkt een sluitende I&R namelijk een sleutelrol te vervullen. Maar soms begint het ook gewoon met kleine initiatieven die binnen het beleid passen. Zo schrijft de

'De KNMvD schrijft bedrijven aan die honden met *overdreven* raskenmerken in reclames gebruiken. En dat werkt!'

KNMvD bedrijven aan die honden met overdreven raskenmerken in reclames gebruiken. En dat werkt!' Maico: 'Binnen de KNMvD staan dossiers zoals bijtincidenten, illegale hondenhandel, identificatie & registratie en erfelijke gebreken bij honden (en katten) steeds hoog op de agenda. En we zien ook dat onder dierenartsen op Europees niveau steeds meer aandacht voor erfelijke problemen komt. Onlangs kwam de FECAVA, de overkoepelende Europese vereniging van gezelschapsdieren-

PREPUP-CONSULT

Wanneer iemand besluit een pup aan te schaffen kunnen er veel vragen naar boven komen. Het doel van het PrePup-consult is dat de aspirant-koper een bewuste keuze maakt. De dierenarts vertelt in het consult van alles over de aanschaf van een hond en wat er allemaal bij komt kijken. Zo zijn er veel wegen waarlangs je een hond kunt aanschaffen: via een erkende fokker, maar ook via internet, het asiel, een buitenlandse stichting. Wat is een goed adres om de pup aan te schaffen? Welk ras past er bij me? Hoe zit het met erfelijke gebreken? Wat kost een pup bij aanschaf, maar ook in onderhoud? Hoe voed je hem goed op?

BREEDING FOR EXTREME CONFORMATIONS

What is the problem?

Extreme breeding

Extreme conformation of pets by selecting for a particular 'look' (e.g. flat nose, sloping back, bulging or droopy eyes, skin folds, round skull) to the point of causing animal suffering.

EXAMPLE OF BREED SPECIFICATIONS*
Instructions for breeders

*Through its owners & breeders, it is hoped to raise breeders' breed specifications to the standard of care in each owner.

Causes

- Increased demand (fashion) of certain breeds, boosted by advertising, movies, social media and celebrities

- Lack of owner awareness about the health and welfare impact of extreme breeding (e.g. thinking that snoring is normal)

- Lack of regulations (e.g. extreme breeding, breeding conditions)

Consequences for animals

Consequences for owners

Consequences for society

- Extreme looks (conformation) can lead to poor animal health and welfare to the point of **animal suffering** (struggling to breathe, overheating, joint pain, sore skin, eye ulcers...)
- They may **need invasive surgery** in order to breathe or walk normally, and often need a caesarian section when giving birth
- Intensive inbreeding can pass on genetic disorders, causing **suffering and early death**

- **High unexpected medical and surgical bills**
- **Heartache** due to poor health and welfare or early death of their pet
- **Complicated care** of unhealthy dogs (avoid warm weather, excitement, activities)
- **Unmet expectations of pet ownership**
- **Emotional and legal hurdles** for dealing with unhealthy animals

- More and more **unscrupulous breeders and puppy farms** to satisfy demand
- **Behavioural problems** if dogs are from an uncertain source (due to early weaning, poor socialisation)
- Higher risk of **introducing disease** with dogs that come from abroad (e.g. rabies, resistant bacteria, disease-carrying ticks and fleas)
- Increased numbers of **unwanted puppies and dogs**

Although pugs dominate on this page, many other breeds and animals are also affected by extreme breeding.

artsen waar de KNMvD deel van uitmaakt, met een fantastische voorlichtingsposter (zie afbeelding) omtrent erfelijke aandoeningen bij honden en katten.'

Hoe kijken jullie terug op de afgelopen 4 jaar Fairfok? Wat ging goed, wat verdient aandacht? Kun je daar concrete voorbeelden van geven?

Maico: 'Er zijn stappen gezet, maar het gaat in onze ogen nog te traag en onvoldoende vergaand. Kijken we naar onze eigen beroepsgroep, dan zie je dat het project PetScan, waar dierenartsen via hun patiëntmanagementsysteem erfelijke aandoeningen kunnen registreren, nog veel te weinig gebruikt wordt. Het aantal dierenartsen dat van deze informatie gebruikt maakt stijgt maar langzaam. We communiceren regelmatig over dit project, en zullen daar zeker mee doorgaan.'

Conny: 'Daarnaast vinden we dat we nog meer moeten investeren om de consument te bereiken. Het blijft namelijk een spel van vraag en aanbod. Als de vraag wegvalt, zal het aanbod ook afnemen. Met het PrePup-consult hopen we hier een goede invloed op te hebben.'

Zien jullie een verandering in het denken van dierenartsen over advisering aan fokkers over bijvoorbeeld het fokken en begeleiden van kortsnuitige honden?

Maico: 'We zien wel steeds meer bewustwording van dierenartsen als het gaat om rassen die niet aan de eisen van een gezonde hond voldoen. Echter hebben zij vaak het gevoel tegen een muur te praten. Zowel bij de consument als bij de fokker. Beiden willen de negatieve geluiden niet horen en zijn er van overtuigd dat het bij hun hondjes wel meevalt. Hierdoor neemt het enthousiasme snel af en loopt de advisering helaas weer terug.'

'en last but not least is er bij de consument nog **veel** meer bewustwording nodig'

‘Fairfok is echt een kwestie van lange adem’

Hoe zien jullie de toekomst van het Fairfok-programma?

Maico: ‘Het programma is zeker nog niet klaar - verre van dat. Ambitie 1 uit het programma luidt: “Per 1 januari 2018 is de hondenfokkerij een diervriendelijke en verantwoorde sector ...” Dat is nog lang niet bereikt. Zo moet er nog veel gebeuren aan de rasstandaarden, is er nog veel te veel illegale hondenhandel, zijn er nog veel te veel

Beleidsmedewerker Conny van Meurs: ‘Met het Pre-pupconsult geven we voorlichting voorafgaand aan de aanschaf van een pup’.

bijtincidenten en *last but not least* is er bij de consument nog veel meer bewustwording nodig.’

Conny: ‘Daarnaast moet de identificatie & registratie (I&R) gewoon sluitend worden, desnoods door een koppeling van de chip aan het dierenpaspoort. Een sluitende I&R kan echt een sleutelrol spelen in de signalering en handhaving van verschillende dossiers zoals illegale hondenhandel en fokkerij, maar ook bijvoorbeeld bij het in kaart brengen van bijtincidenten. Op dat vlak ligt er dus ook nog een grote taak voor de overheid en een duidelijke taak voor elke instantie die invloed wil uitoefenen op dit dossier.’

Maico: ‘Kijk je naar onze voorgaande antwoorden dan lijkt het wellicht dat we er heel negatief in staan maar dat is niet zo. Wij vinden dat Fairfok echt nog niet klaar is, maar ook dat we niet mógen stoppen en zéker niet opgeven. Dat zijn alle betrokken partijen gewoon aan de honden verplicht. We zullen er juist nóg meer energie in moeten steken. Wel zullen we met zijn allen kritisch moeten kijken waar we staan en daar waar nodig plannen aan moeten passen. Misschien met kleinere passen, maar dan wel betere passen. Fairfok is echt een kwestie van lange adem.’

Hoe denk je dat verantwoordelijke fokkers gestimuleerd kunnen worden om zorgvuldig te gaan fokken? Zien jullie een rol voor dierenartsen daarin?

Conny: ‘Uiteraard zien wij een rol voor dierenartsen hierin. In ieder geval in een adviserende rol aan toekomstige eigenaren en fokkers. Helaas komen de meeste eigenaren pas bij de dierenarts als het dier al aangeschaft is. We gaan werken aan meer informatievoorziening voorafgaand aan de aanschaf van een pup. Denk hierbij aan het project PrePup-consult van het LICG.’

Heb je enig idee hoe fokkers van look-alikes bereikt kunnen worden? Zouden dierenartsen daarin een rol kunnen hebben?

Conny: ‘Dat is inderdaad best lastig, juist omdat de fokkers van look-alikes niet echt verenigd zijn. Hier zouden dierenartsen een rol in kunnen spelen, maar dan moet wel goed duidelijk zijn wat we van ze verwachten en wat zij dan vervolgens kunnen verwachten. Het zou mooi zijn als, wanneer dierenartsen misstanden melden, er strafrechtelijk wordt ingegrepen bij die fokkerij. Dat een fokker van dieren met aangeboren afwijkingen bijvoorbeeld een boete opgelegd zou kunnen krijgen. Dat gebeurt nu niet omdat er te weinig handvaten voor deze handhaving zijn.’

Maico: ‘Voor de goede orde: de KNMvD staat niet achter het standpunt, dat veel van deze fokkers gebruiken, dat een look-alike per definitie een gezondere hond oplevert.’ ■